

Beskrivelse af bedriftseksempler	Ansvarlig	PRA
	Oprettet	11-02-2019
Projekt: 4086, Vejen til 6. laktation	Side	1 af 13

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Beskrivelse af bedriftseksempler

Baggrund: Målet med arbejdsplanen 1, Indretning og anvendelse af sygeafsnit, i projekt Vejen til 6. laktation, er at udvikle anbefalinger for indretning og anvendelse af sygeafsnit i mælkekvægsbesætninger. Anbefalinger risikerer ikke at blive fulgt, hvis de ikke er praktisk anvendelige. Derfor var der i udviklingen af nye anbefalinger for indretning og brug af sygeafsnit indlagt en interviewrunde hos en række landmænd for at undersøge landmænds holdninger til udvalgte anbefalinger.

Procedure: En spørgeguide (appendix A) blev udarbejdet på baggrund af et udkast til anbefalinger for indretning og brug af sygeafsnit. Udkastet var udviklet over to workshops med deltagelse af dyrlæger, bygningsrådgivere, kvægrådgiver, forskere og fagligt personale SEGES. Spørgeguiden var semikvalitativ, således at landmands holdninger til forudbestemte emner kunne belyses. I 31 besætningsbesøg blev spørgeguiden anvendt til interviews besættningsejerne eller driftlederne. Tre dyrlæger, to bygningsrådgivere og en kvægrådgiver gennemførte hver fire interviews og en faglig medarbejder fra SEGES gennemførte syv interviews. Interviewerne udvalgte selv besætninger ud fra følgende kriterier: Mere end 150 køer, malkekøer, har sygeafsnit, geografisk fordelt i Jylland og på Fyn. Interview indskrevet i spørgeguiden. Under interviews blev landmands holdninger til de forudbestemte emner og anbefalinger forsøgt afdækket via uddybende åbne spørgsmål hvor landmanden havde mulighed for at motivere sine svar. Landmands svar blev noteret direkte i spørgeguiden og hvert interview udgjorde således en semikvalitativ beskrivelse af et bedriftseksempel.

Ved en efterfølgende kvalitativ sorteringsøvelse, foretaget af projektdeltagere fra SEGES, blev de 31 bedriftseksempler gennemlæst og vurderet. I sorteringsøvelsen var det vigtigt at lede efter essentielle udsagn fra landmænd om indretning og brug af sygeafsnit på tværs af inddelingen af emner i spørgeguiden. Essentielle udsagn blev rubriceret i en overskrift og en essens og udvalgte eksempler på udsagn fra landmændene blev fremhævet. Nedenfor er samlet essensen af 31 bedriftseksempler baseret på udsagn fra landmændene.

Resultatet af interviewrunden blev anvendt på en tredje workshop med deltagelse af interviewerne, forskere fra Aarhus Universitet og Københavns Universitet samt faglige projektdeltagere fra SEGES. Målet med workshoppen var at justere udkastet til anbefalingerne for indretning og brug af sygeafsnit til et sæt anbefalinger, der både var fagligt valide og praktisk gennemførlige.

Overskrift	Essens	Eksempler ¹

Viden, motivation og indstilling	Der mangler viden om hvor meget intern smittebeskyttelse betyder. Intern smittebeskyttelse opfattes som mindre vigtigt i afvejningen af de ressourcer, der skal bruges på at følge anbefalinger (håndvask, støvlevask, tøjskift, malkerækkefølge). Der er tvivl om størrelsen af smitterisiko. Vaneændring gav effekt Meget lidt fokus på syge – vil ikke ofre megen tid/ressourcer Interne instruktionstimer, hvor personale oplæres i at se-på-køer: bl.a. halthed og vomfylde	"Vi tænker slet ikke på smittsomme sygdomme – men det burde vi jo nok" (19 K) "I dag separeres alle køer fra som ejer eller fodermester ikke mener fungerer optimal... " "...sygebokse og separationsafdeling bruges aktivt" (21Q) "Ingen mobilt malkeanlæg – hvis de kan gå bliver de malket ellers gødes de" (11 F)
Ansvarsfordeling og udpegning af syge dyr	For nogle betyder ansvarsfordeling og faste rutiner meget. Andre nævner det ikke. Ejer indstilling kendes af ansatte Oplæring af personale i at spotte syge køer Faste rutiner Indstilling/holdning hos medarbejdere Udpegning støttes af teknologi Mere sårbar hvis ansvaret kun er på en mand	"En ko dør oftest fordi den ikke blev spottet i tide" (21 I) "Oparbejde en kultur hos ansatte som styrker ansvarligheden" (17 D)
Arbejdsplanlægning	Det skal indrettes så en mand kan flytte køer rundt. En skal kunne håndtere køerne i sygeafsnittet Faste aftalte procedurer Observation for halte køer tre gange dgl.	"Skal være nemt og synes selv der er nemt, derfor bliver det brugt hele tiden" (7 F) "Det er en fordel, så skal jeg ikke så tidligt op om morgenen" (14 N) "Vigtigt at arbejdet kan udføres af en mand – øget chancen for at der handles hurtigt" (14 X)

	Opfølgning af klovbehandlede køer nævnes af en. Efter en uge eller 14 dage.	"Observeres en halt ko liver hun separeret fra og undersøges omgående" (15 K) "Det må ikke være besværligt, så bliver chancen for helbredelse mindre!!" (14 J)
Arbejds miljø	Altid to mand til at flytte køer Ingen tunge løft Undgå arbejdsulykker	Ellers... "der ingen til at reagere hvis der sker uheld" (14 A) "Der er ikke installeret mobilt malkeanlæg, da an ikke vil løfte mælken over i vognen til kalvene" (3 U) "Fangegitre til alle køer. Alt andet er bøvlet og farligt"
Pasning og raskmelding	Ofte ejer/driftleder der følger op og beslutter. Kriterier for raskmelding kan være vage.	
Fokus på det næstbedste	Kendskab til Best Practice Tror ikke helt på det Næstbedste er tilstrækkeligt -	"Torben synes en udleveringsvogn til slagtekøer ville være bedre, men det fungerer som det er nu" (udlevering direkte fra stalden) (20 Ø)
Syge har lav prioritet	Ingen behandlingsboks Ingen malkemulighed i sygeboks	"Ingen mobil malkeanlæg. Hvis de ikke kan gå til malkning bliver de goldet" (11 F) "En halt ko kommer i aflastningsboks og er der behov for behandling tilkaldes klovbeskæreren" (15 F)
Hvad kaldes sygeområdet		Rekreationsafsnit – sygeboks lyder for meget af svineproduktion "på halmen" Dybstrøelsesboksen Aflastningsboksen Fællesboksen Kælvningsboksen Sygeafdeling Nykælverholdet Nykælverafdelingen Velfærdsafdeling De små bokse Arbejdsafdelingen Rødt hold Skånehold

Central placering og opsyn	Central placering nævnes næsten altid. Fremmer hyp-pige tilsyn. Med central menes også tæt på malkecenter, så det er let at lede køerne til malkning Differentieret placering: Enkeltsygeboks op ad malkecenter. Fællesboks i ene ende af stald. Koens mobilitet afgør hvor den placeres. Også tæt på goldkoafdelingen, så der er let at flytte en højdrægtig fra goldholdet til kælvningsboks	"Det skal være nemt at have køer i sygeboks" (3 V) "Vores boks redder mange køer" (1 AB) "Smittebeskyttelse betyder mindre end godt opsyn" (1 Y) "Det skal være nemt for at det bliver gjort! Til tiden! Ellers er ma tilbøjelig til at vente for længe" (7 J) "Arbejdsomt er det smart at alt hvad der skal strøes er samlet samme sted" (7 V)
Indretning	Vigtigt med meget plads i fællesbokse – gerne en del mere end 10 m²/ko. 12, 16 og op mod 20 m²/ko nævnes. Anbefaling for areal af enkeltbokse er ok for nogle: Ikke så vigtigt når koen er alene. Andre nævner op til 16 m²: mindre risiko for at ligger fast i et hjørne Vigtigt med dybstrøelse Svinglåger værdsættes af flere – arbejdsbesparende og bedre arbejdssikkerhed Ingen faste skillevægge Rigelig med plads i fællesboks sparer mængden af halmstrøelse pr. ko Regulering af rumtemperatur, fx blæser og forstøver To pladser pr. 100 køer er rigeligt for nogen men et minimum for andre. En enkelt nævner at det bør afhænge af besætningsstørrelsen: to pr. 100 ok 20 pr. 1000 køer er for mange.	"Det er vigtigere at køerne i aflastning har meget plads. Så betyder faste adskillelser og afstand til andre køer mindre" (1 H) "Undgå udmugning for tit, så der er en fast måtte at gå på. Det mindsker risikoen for udskridning "Dybstrøelse og tørt miljø er vigtigt. Og god plads. Ellers er det mest opsyn og behandling, der gør at køerne nemmere kommer sig" (16 A) "Dybstrøelse – det er sindsygt godt til køer" (9 I) "Vi har sand i de to enkeltsygebokse og i aflastningsboksen. Vigtigt med kun et system" To pladser/100..."er vist lidt rigeligt. Bedre at være skarp på at slagte køer med småskavanker i tide" (9 A) en anden siger: "To pr. 100 vil være passende. Hellere for meget end for lidt" (9 F)

	Ikke altid et bevidst valg Enkeltbokse vurderes at være arbejdstunge og så bliver tingene ikke gjort – derfor fællesbokse	”God plads, masser af halm, god hygiejne, let adgang til hjælpemidler til behandling af den syge ko” (16 X) ”Indretning var en anbefaling fra tegning og det forholdte vi os ikke særligt til ” (8 J)
Behandlingsfacilitet, halte køer	Meget varierende til indretning: fra ingen behandlingsfacilitet til både klovbeskærer boks og behandlingsboks. Meget varierende holdning: fra straks behandling til afventede og måske tilkald af klovbeskærer Skal være umiddelbar tilgængelig – ophængt i loft eller at den står udenfor, betyder af og til for lang responstid For nogle er mulighed for klovvask i klovboks vigtig – for andre ikke vigtigt	”Har ingen. En halt ko kommer i aflastning. Er det nødvendigt tilkaldes klovbeskærer” ”Observeres en alt ko bliver hun separeret fra og undersøges omgående” (15 K) ”I nødstilfælde kan der løftes en klov, men gør det meget nødtigt. Klovbeskæreren kommer fire gange årligt samt ved behov ind imellem. To ekstra besøg det sidste år” (15 V)
Forebyggelse	Behov for antal pladser afhænger af staldsystem En god stald giver færre syge og mindre behov for antal sygepladser	”Vi har få klovproblemer på grund af sand” (15 J) ”... indret staldsystem således at risikoen for syge køer minimeres. Brug pengene til velfærd på alle besætningens køer” (9 D) I stalde med madrasser bør der være flere (end to sygepladser pr. 100 køer). Madrasser er ikke godt for køerne og der vil være større behov for aflastning” (9 I)
Fleksibilitet	Ikke vigtigt at kunne anvende samme område til både aflastning og nykælver To områder men lige over for hinanden Vigtigt at samme område kan bruges til nykælvere og aflastningskøer. Vigtigt med fleksibilitet mellem aflastning og nykælverhold. Sygeafsnit bruges kun til syge	”Der skal være plads til begge hold, men de skal være adskilte” (2 C) ”Vigtigt med en fleksibel løsning. Ofte vil behovene for både syge og kælvende køer være det samme” (2 Ø) ”Det er alt for dyrt at bygge kapacitet ind i begge hold” (2 G)

	Slog tre enkeltbokse samme til en fælles, de det fungerer bedre Dyrene er nemmere at håndtere i en stor fællesboks	"Det er vigtigt med fleksibilitet, når besætningen ikke er større" (2 V) "Bryder sig ikke om tomme pladser" (2 Z) "Det er meget vigtigt at kunne anvende dybstrøelsesarealet til nykælver og syge... Antallet passer altid med den ene side af malkestalden " (2 E) "Der kan stort set altid lukes en ekstra ko ind i fællesboksen" (9 P)
Drivgange og flytte køer til og fra	Korte afstande synes vigtigt så svage køer ikke skal gå langt Skridsikre gange sættes højt Ingen/få synes godt om gummi på gangareal – skridsikkerhed og kort afstand er vigtigere. En nævner at skridsikre gummigulv vil være godt Nem arbejdsgang, én mand Brede gange, så køer kan flyttes i flok Høje faste sider, så køerne ikke kan se over til andre køer – det forsinkes dem Ikke flytte køer hen over foderbord: Enten gøres det ikke eller "af nød" da praktisk svært at undgå. Dog anses det ikke for et problem hos enkelte – det er langt vigtigere at håndtering er nem (frontlåde mod foderbord åbnes – også ved udmugning)	Al flytning går via køernes normale drivgange, hvilket stresser køerne m indre (5 G) Det er vigtigt med en velfungerende separationslåde, så det er nemt at tage en ko fra (5 Æ) "Det er vigtigt ikke at jage med køerne, De skal have ro til at gå i eget tempo." (13 V) "Det er noget griseri at have dyr på tværs af foderbord. Vi spiser heller ikke af snavsede tallerkner" (10 AB) "Det er vigtigt, men ikke muligt hos os nu som det er. Det kan dog lade sig gøre hvis man flyttede en dør – det vil jeg tænke over" (10 B)
Malkelogistik	Tæt på eller umiddelbart op ad malkecenter - svage køer skal ikke gå langt Muligt at malke i både kævningsbokse og sygebokse Aflastningskøer skal kunne malkes i malkecentret mens der skal være spandemalkning i enkeltbokse Separat malkesystem til syge	"Især liggende nykælvere har brug for at få tømt yveret flere gange dagligt" (3 D) "Vigtigt for den syge kos almenbefindende at yveret tømmes minimum en gang dgl. " (3 Å)

	Der malkes ikke i sygeafdelingen – hvis koen ikke kan gå til malkning må den aflives	”Vigtigt at kunne malke syge køer for sig, så der ikke begås fejl med antibiotika” (3 W) ”Hellere malke en ko mere i spandemaskine end risikere at den ligger fast i karrusellen” (3 H) ”Køer i sygeboks har prioriteret adgang til AMS. De skal ikke vente” (3 Z) ”Malkning må ikke fraholde personale i at bruge sygeboks” (3 Q) ”Gå afstand til malkning har større betydning end opsynsmulighederne, men man skal dog stadig kunne se køerne” (1 M) ”Det arbejdsmæssige er vigtigste årsag til ønsket om kort afstand imellem malkestald og sygeafdeling” (3 AA) ”Det er alt for dyrt at arbejde så meget med en syg ko... (arbejdstid; den syge optager en plads for en ko med højere ydelse)” (3 E)
Nemt for koen	Koen skal have nem adgang til foder og vand	”Ikke skulle gå op på repos for at æde” (16 F)
Beskyt den syge ko mod andre køer	Der er meget forskellig holdning til behovet for at isolere køer i enkeltboks: Enkelte siger at kun meget syge isoleres i enkeltboks – når de er ved at komme sig (moderat syge) skal de i fællesboks. Først når de er raske lukkes de til ”holdet” igen Gitterlåger anses for godt, da det giver mulighed for at køer kan se andre køer og nemt at overskue for personale	”Det er meget vigtigt med sygeboks – det har reddet mange køer” (8 N) ”Enkelte køer kan have behov for isolering i enkeltboks” (8 D) ”Faste vægge giver koen ro” (11 N) ”Meget vigtigt at tage syge køer fra” (8 AB) ”Det er ikke vigtigt at kunne isolere køer” (8 F) ”Ikke hensigtsmæssigt at isolere et flokdyr ” (8 X) ”Køerne har det bedst sammen” (8 V) ”Køer bliver stresset af at være isoleret” (12 Z) ”Hvad vejer tungest; smittebeskyttelse eller social kontakt” (11 P)

Smittebeskyttelse	Dyr med smitsomme sygdomme isoleres (dog se eksempel=>) Prioriteres ikke – synes ikke det er et problem – køer smitter alligevel hinanden. Dog helst ikke flytte køer over foderbord Staldindretningen giver ikke mulighed for opdeling Ikke særlige hensyn Besværligt med opdeling, da det giver flere malkehold Slagtning – måske Opdeling sker sjældent Mastitiskøer forsøges at holde adskilt fra nykælvere Enkelte siger at de gerne ville kunne opdele i syge og nykælvere Køer holdes adskilt i forhold til sygdom (13 enkeltsygebokse) – mandskab ikke særlig god til det Sygeboks kun brug til syge og aflastningskøer Sygeboks kan lukkes af med faste sider, så smitte ikke kommer over til kælvningsboks	”Hvis der opdages farlig smitte i besætningen tages dyrene omgående ud af besætningen og aflives – men kan umiddelbart ikke se hvad det skulle være for nogle sygdomme” (4 G) ” Tænker ikke på smitsomme sygdomme” (4 B) ”Det er ikke det store problem, da køerne alligevel vil blive smittet i det store hold” (4 F) ”... det er u hensigtsmæssigt at dyrstrøelsesafsnittene ikke kan bruges efter behov uanset om der er tale om en syg ko eller en kælvende ko” (2 D) ” Kan være svært at udpege køer med smitsomme lidelser” (4 X) ”Smitte mærker vi ikke meget til” (4 AB) ”Diagnostik i forhold til smitsom og ikke smitsom kan være svært” (12 D) ”Faste skillevægge er nemmere at holde rene” (11 V)
DAKA	Kadaverplads ved ensilage plads Andre færdselsveje krydses Fjerntliggende plads med gode tilkørselsforhold Afhentningsplads ved gyllebeholdere	”Overvejer seriøst at flytte afhentningspladsen nu hvor der bliver snakket om det og især i forhold til smittebeskyttelse” (6 B)

¹Tallene i () referer til spørgsmålenes løbenumre i spørgeguiden og bogstaverne referer til interviewede landmand.

Appendix A

Best Practice for indretning og brug af sygeafsnit UDKAST 3

Spørgeskema

Målet med spørgeskemaet er, at kunne indhente praktiske erfaringer om hvordan udvalgte anbefalinger håndteres i praksis samt indhente landmænds mening om anbefalingerne.

For hver anbefaling stilles spørgsmålene og det er vigtigt at landmanden/driftlederen gives tid/plads til at han/hun kan svare så frit som muligt. Fortæller de meget lidt kan der spørges mere ind til det ved at stille åbne spørgsmål fx "Hvordan gør de/I det i detaljer" eller "Hvorfor er det netop sådan?"

Men vær opmærksom på, at det er en samtale og derfor kan man ikke altid styre hvornår der svares på de enkelte anbefalinger. I må derfor gerne springe over, der hvor landmanden af sig selv allerede har svaret på et spørgsmål.

Navn og CHR	Malkesystem	Sygeafsnit planlagt ved etableringen af stald	Kort beskrivelse af staldsystem (antal rækker, sengebåse, underlag i senge, gulvtype, gulv m/u gummi, mv)
		Ja, det blev som ønsket	
		Ja, men vi måtte ændre i forhold til ønsket	
		Nej, etableret i eksisterende stald	

Placering af sygeafsnit i forhold til andre staldafsnit og specialhold

Anbefaling	Svar/noter
Centralt i besætningsområdet (opsyn) - Hvad kalder du området/boksene - Hvor centralt synes du det er placeret. Begrund svaret - Hvor vigtig er en central placering for helbredelsen af en syg ko	
Tæt på nykælverhold. Mulighed for fleksibel anvendelse (aflastning/nykælver) Hvor vigtigt er det for dig at kunne anvende samme område til aflastningskøer og fx nykælvere	
Tæt på malkecenter Hvor vigtigt er det for dig at et sygeafsnit er tæt på malkestald/AMS	
Køer med smitsomme lidelser bør ikke kunne røre andre køer Hvordan håndterer du køer, der kan smitte andre, fx diarrekøer med ukendt diagnose	
Drivgange udformet så de minimerer håndteringsstress for køerne - Hvordan har I indrettet drivgange mm. så flytning sker så skånsomt som muligt for køerne? - Og hvordan er drivgange indrettet, så det er let for staldpersonale at flytte køer?	
Let adgang til afhentningsplads fra offentlig vej Hvordan flyttes en død ko til afhentningsplads og hvordan er tilkørselsforholdene ved afhentning?	

Når der ses på <u>placering</u> af sygeafsnit i staldanlægget, er der så noget du synes er særligt vigtigt for at øge chancen for at en syg ko kommer tilbage i produktionen igen?	

Indretning af sygeafsnit

Anbefaling	Svar/noter
Sygeafsnit opdeles i enkeltbokse og fællesboks(e) • Hvordan er sygeafsnittet indret hos dig? • Hvorfor valgte du netop denne løsning? • Hvor vigtigt synes du det er at en syg ko kan isoleres fra andre?	
En beregning har vist at der i en gennemsnitsbesætning bør være to sygepladser pr. 100 årskøer (lovkrav er én plads/100 køer), fordelt på enkeltsygebokse og fællessygebokse • Hvad tænker du om det?	
Køers indgang til og afgang fra sygebokse sker bagud af boksene (ingen ko-trafik over foderbord) • Hvordan flyttes en syg ko ind i sygebokse • Hvor vigtigt synes du det er, ikke at flytte syge køer over foderbordet • Hvor praktisk muligt er denne anbefaling	
<u>Enkeltsygebokse:</u> Minimumsarealet på 10 m² for små racer og 12 m² for store racer Faste skillevægge, min. 150 cm høje for at minimere smittespredning til andre køer Mobilt malkeanlæg (vakuumdtag), så syge køer ikke skal flyttes til malkestald/AMS • Hvordan er det hos dig? • Hvad mener du om de anbefalinger?	

<u>Fællessygebokse</u> Minimumsarealet pr. ko i er 6,8 m² for små racer og 8,0 m² for store racer Gitterlåger så køerne kan se og rører andre køer • Hvordan er det hos dig? • Hvad mener du om de anbefalinger?	
Gummibelægning på gangarealer • Har du gummibelægning på gangarealer for de syge køer • Når du ser på syge køers gang til og fra sygeafsnittet, hvor vigtigt synes du så gummibelægning er?	
Sygeafsnittet indrettes så én mand nemt kan flytte, fiksere og behandle syge køer • Hvor mange er normalt om at håndtere, passe og behandle køer i sygeperioden? • Hvor vigtigt er det at én mand kan klare arbejdet?	
Behandlingsfacilitet/klovboks, hvor både for- og bagben kan løftes og behandles. Spuleslange til vask af klove • Hvordan er behandling af og daglig tilsyn med en ko med en klovlidelse • Hvor vigtigt synes du det er let at kunne vaske klove på køer med klovlidelser?	
Når der ses på <u>indretning</u> af sygeafsnit i staldanlægget, er der så noget du synes er særligt vigtigt for at øge chancen for at en syg ko kommer tilbage i produktionen igen?	

Management

Anbefaling	Svar/noter
Forløbet for en syg ko kan beskrives sådan: Den (begyndende) syge ko opdages ↓ Koen undersøges og behandles ↓ Sættes i sygeboks eller tilbage til holdet ↓ Daglig behandling og vurdering af behandlingseffekt og velfærd ↓ Beslutning om raskmelding eller aflivning Hvert led indebærer at bestemte personer skal undersøge og træffe beslutninger (hvem, hvordan, hvor) • Beskriv hvordan I gør • Hvad er fordele og ulemper ved måden I gør det på • Hjælpespørgsmål: Når en ko skal i enkeltsygeboks (frem for fællesboks), kan det være for at undgå smitte til andre eller for at beskytte den syge mod konkurrence. Beskriv hvordan det indgår i Jeres overvejelser	
Syge køer skal stadig kunne malkes. • Beskriv hvordan I håndterer det • Hvordan beslutter I malkerækkefølgen og hvad gør I for at begrænse smitterisiko til raske køer	
Køer med smitsomme lidelser håndteres sidst. Herefter skiftes støvler og overtrækstøj og hænder vaskes • Beskriv hvordan I gør det • Beskriv hvornår det er svært at overholde denne anbefaling	
Chauffører, der afhenter køer (inkl. døde) har ikke adgang til sygeafsnittet • Beskriv hvordan I gør det • Beskriv hvornår det er svært at overholde denne anbefaling	
Når der ses på <u>management</u> af syge køer, er der så noget du synes er særligt vigtigt for at øge chancen for at en syg ko kommer tilbage i produktionen igen?	